

Til Norges Bank

post@norges-bank.no

Oslo, 28. April 2025

## Høring om neste generasjons oppgjørssystem i norske kroner og deltakelse i oppgjørssystemet T2

---

Vi viser til høringsbrev datert 18. februar 2025, deres referanse: 25/01299, og takker for muligheten til å gi innspill til høringen om neste generasjons oppgjørssystem i norske kroner og deltakelse i oppgjørssystemet T2. Vi setter pris på Norges Banks arbeid med fortsatt å sikre et effektivt og sikkert betalingssystem i Norge, basert på europeiske løsninger og tilpasset norske forhold.

### Innledning om Eika

**Finanskonsernet Eika Gruppen** er eid av bankene. Eika Gruppens visjon er å styrke lokalbanken, og å være Norges mest attraktive partner for selvstendige banker. Selskapet leverer sikre og brukervennlige tjenester, tilpasset kundenes behov, innen forsikring (gjennom Fremtind), sparing, pensjon, finansiering, betaling og eiendomsmegling.

Som ledd i arbeidet med å styrke bankenes konkurransekraft bistår Eika Gruppen bankene på en rekke områder. Innenfor betalingsområdet omfatter dette blant annet å:

- inngå og følge opp avtaler, drifte prosesser, systemer og løsninger samt følge opp økonomi
- representere bankene på møteplasser i regi av eksempelvis Norges Bank, Finans Norge og Bits
- innhente og gjøre data tilgjengelige, utføre analyser og bistå i strategiutforming og videreutvikling

Eikas betalingsstrategi omfatter betalings- og ID- tjenester for person- og bedriftsmarkedet gjennom bankenes digitale og fysiske flater, infrastruktur og forhold til banknæringen og leverandører. Spesielt når det gjelder samhandling rundt felles infrastruktur nevnes det at dette samarbeidet har vært et unikt og godt grunnlag for det betalingslandskapet vi har i dag. Noe som andre land har sett opp til.

**Eika Alliansen** består av selvstendige banker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt, og spiller en svært viktig rolle for bærekraftig verdiskaping i lokalsamfunn over hele landet. Lokalbankene i Eika Alliansen nyter høy tillit og tilfredshet.

I tillegg leverer vi fellestjenester som innkjøp, leverandør- og avtaleoppfølging, utvikling og drift av IT og banktjenester, innsikt og analyse, markedsstøtte, kundeopplevelser og forretningsutvikling. Vi bistår også med fagkunnskap – innen sikkerhet, styring og kontroll, bærekraft, antihvitvask, personvern, bedriftsmarkedet og ikke minst betalingsløsninger.

## Overordnede vurderinger relatert til høringen

Vi er godt kjent med at Norges Bank utreder alternative løsninger for fremtidens oppgjør av norske kroner. I sitt høringsbrev skrev Norges Bank høsten 2023 at «teknologisk utvikling og endringer i oppgjørssystemene i land vi samarbeider med, gjør det riktig å starte arbeidet med å fornye oppgjørssystemet».

I dette høringsbrevet skriver Norges Bank videre i sin innledning; «Teknologisk utvikling og endringer i oppgjørssystemene i våre naboland har gjort det nødvendig å utrede fremtidens oppgjørssystem i Norge». Videre skrives; «Vurdering av deltakelse i T2 sammen med de nordiske landene er det beste valget for et effektivt og sikkert betalingssystem på lang sikt».

Eika ser også utviklingstrekkene Norges Bank beskriver og er fortsatt positiv til at Norges Bank har tatt et initiativ til å sikre at den grunnleggende infrastrukturen som oppgjørssystemene er; også i fremtiden skal bl.a. være sikker, harmonisert, men også – i den grad det er relevant - kunne oppfattes som konkurransedyktig.

I denne forbindelse er vi kjent med at det kan tilknyttes T2 på to tilknytningsformer; enten direkte eller indirekte via en «co-management». Men det forutsettes da at det finnes relevante medhjelpere som kan opptre på vegne av nivå 2 banker, både med kunnskap, tekniske løsninger og kostnadsmodeller som gjør at banker (som indirekte er tilknyttet), får likeverdige økonomiske, funksjonelle og andre relevante vilkår.

Vi antar at en indirekte tilknytning vil være mest aktuelt for våre banker (nivå 2 banker). Men som nevnt, det er også viktig at det finnes medhjelpere, som i et åpent konkurransemarked, kan tilby disse tjenestene. I et fellesmøte med bankene (11. mars 2025) og Norges Bank, antydte også Sveriges Riksbank at de mindre bankene mest sannsynlig burde tilknyttes via en «co-manager» og indirekte tilknytning. Dette begrunnet bl.a. i at en direkte tilknytning er forholdsvis kostbar. Og med det også implisitt en kompetansekrevenende tilknytning.

## Øvrige økonomiske og markedsmessige betraktninger

Norges Bank ønsker nå tilknytning til Eurosystemets TARGET-tjenester, herunder T2 og TIPS for straksbetalinger. Eika har i sin tidligere høringsuttalelse rundt TIPS, uttrykt støtte til å jobbe videre med å vurdere tettere tilknytning til Eurosystemet. Men vi understreket også da viktigheten av å unngå finansielle, operasjonelle og styringsmessige egenskaper som kan oppfattes å være i bankenes disfavør.

Gjennom samarbeid mellom partene i alliansen søker Eika å samordne og organisere utvikling og drift mest mulig effektivt. Vi er derfor opptatt av at det i utformingen av fremtidige prismodeller (nevnt i høringen) for kroneoppgjøret søkes mekanismer som gjør at grep som reelt bidrar til å redusere kompleksiteten i oppgjøret, også gir uttelling gjennom reduserte kostnader for alliansedeltakerne. Det er med andre ord viktig for oss å kunne synliggjøre nytten av det å være en alliansebank.

Et stort antall banker med ulike markedsfokus, betjeningsmodeller, geografisk tilstedeværelse og størrelse skaper i dag et norsk bankmarked kjennetegnet av høy kundetillit, sterk konkurranse og et rikt tilbud til kunder med ulike behov. Samarbeid om effektiv arbeidsdeling gjennom allianser bidrar sterkt til å gjøre dette mulig. Det er viktig at fremtidens oppgjørsløsninger med tilhørende styringsmekanismer, kostnadsstrukturer, tekniske krav og krav til operasjonell oppfølging ikke bidrar til et mer konsentrert bankmarked. I den forbindelse nevner vi at det å være med i en allianse også må gi fordeler ved at alliansebanker opptrer koordinert og enhetlig, og ikke at det over tid fører til at kundene får dårligere og dyrere tjenester.

Det er også svært viktig at innføringen av nye oppgjørsløsninger planlegges på en slik måte at parallell drift av overlappende infrastrukturer som NICS, med tilhørende «doble kostnader» for bankene minimeres. En god integrasjon mot og forståelse av eventuelle konsekvenser for øvrige deler av den norske infrastrukturen (Felles Operasjonell Infrastruktur) er også viktig i denne sammenheng.

## Spørsmål i høringen - funksjonalitet

Dagens oppgjør i norske kroner foretas som kjent gjennom en struktur med nivå 1- og nivå 2-banker, hvor noen av nivå 1-bankene fungerer som oppgjørsbanker for nivå 2-bankene. Mens mange av Eikas banker har beredskapskonto i Norges Bank, foregår ordinært kroneoppgjør for Eikas banker primært gjennom oppgjørsbank på nivå 1 i henhold til avregning i NICS (og gjennom NICS Real for straksbetalinger). Våre bankers likviditetsstyring og sikkerhetsstillelse for oppgjør gjøres også i tett samspill med oppgjørsbank. Eikas banker har i dagens kroneoppgjør derfor i liten utstrekning en direkte samhandling med Norges Bank og Norges Banks Oppgjørssystem og kjøper istedenfor oppgjørstjenester fra en nivå 1-bank. Det er viktig at Norges Bank bidrar til at dagens oppgjørsbanker (nivå1 banker) tilbyr disse tjenestene for sine nivå2 banker; ikke bare funksjonelt, men også med tekniske løsninger for innsendelse av oppgjøret.

For alliansens banker er det viktig at behovene til nivå 2-banker kartlegges og reflekteres i løsningene på en god måte. Gode verktøy for overvåking, oppfølging og administrasjon av nivå 2-bankers transaksjoner og oppgjør gjennom oppgjørsgjeldet er grunnleggende.

Det er videre sentralt at det legges til rette for å etablere god og effektiv støtte for nivå 2-bankers likviditetsstyring, inkludert kostnadseffektive og fleksible løsninger for å stille sikkerhet for oppgjøret. I dette ligger også sikkerhet for oppgjøret sett opp mot det nye kapitalregelverket CRR3, der oppgjørsbankenes kontokredittavtaler (CAP) mot eksempelvis nivå-2 banker vil få betydelig høyere kapitalkostnad enn i dag. Hvordan nye nordiske og internasjonale meldingsformater skal og kan utnyttes best mulig er et annet eksempel på et tema som er viktig.

Den samlede kraften til Eurosystemet og dets deltakere er betydelig og vil trolig bidra til å sette retningen og ambisjonene på en rekke områder som Norge uansett vil måtte forholde seg til. Ved å velge Eurosystemets løsninger vil man sitte tettere på disse prosessene. Dette kan både gi større muligheter for å påvirke og tidligere innsikt i hvilken retning utviklingen fremover vil gå.

## Spørsmål i høringen - gjennomføringsprosjekt

Eikas strategi er å motivere til fortsatt samarbeid i banknæringen. Vi tror slikt samarbeid også vil være viktig i gjennomføringen av T2 og utviklingen av samspillet mellom denne og banknæringens tjenester og systemer. Eikas strategi på infrastrukturområdet er å motivere til samarbeid mellom aktørene i banknæringen slik at alle banker har lik tilgang til de nye systemene. Norge har historisk hatt et effektivt betalingssystem med lave kostnader og konkurransedyktige tjenester. Når det nå utredes hva som vil være fremtidens oppgjørsløsninger, er Eika fortsatt opptatt av at grunnlaget legges for å bevare næringens samarbeid, hensyntatt de mindre bankers behov og krav.

Som kjent står banknæringen overfor en rekke reguleringsdrevne prosjekter og moderniseringsinitiativ knyttet til betalingsinfrastrukturen i årene som kommer. Samspillet mellom avregnings- og oppgjørssystemer med tilhørende prosesser er tett. En god faglig dialog mellom Norges Bank og finansnæringen også i videre planlegging og gjennomføring, vil være avgjørende for å avstemme ambisjoner og planer slik at knappe ressurser kan utnyttes best mulig. Det vil også være viktig i planleggingen å minimere omfanget av samtidig drift av gammel og ny infrastruktur slik at doble kostnader unngås så langt det er mulig.

Representanter for nivå 2-banker må involveres godt gjennom hele gjennomføringen og i dialog med de ulike aktørene i verdikjeden. Slik involvering vil gjøre at de kan være kompetente medspillere både for Norges Bank, relevante «co-managers» - nivå 1-banker, og i vårt tilfelle, også vår dataleverandør Tietoevry. Dette vil bidra til å sikre en helhetlig gjennomføring, minimere risiko samt ivareta nivå 2 bankers krav og ønsker.

Det er viktig at bankene så tidlig som mulig gis grunnlag for å kunne gjøre en mer detaljert kartlegging av påvirkningen ved deltakelse i T2. Eventuelle endringer i samspill med nivå 1-banker, driftsmessige rutiner og kostnadsstrukturer vil også påvirke bankene. Endrede formater for meldingsutveksling, tilkobling til nettverk og krav til sikkerhet er andre områder hvor en deltakelse i T2 må kartlegges, i samarbeid med aktuelle aktører i verdikjeden.

## Spørsmål i høringen – muligheter og innovasjon

Ved å bli med i den videre utviklingen av TARGET, vil Norge bli sterkere involvert i de utviklingsinitiativer som våre naboland og andre land i Europa iverksetter for videreutvikling av betalingssystemene. Norges fagmiljø innen betaling vil også i større grad kunne dra nytte av et internasjonalt kollegium med samme kompetanse, utviklingsfokus og -agenda som våre naboland. Dette vil både på kort og lengre sikt kunne bevare konkurransekraften til norsk betalingsinfrastruktur og norske betalingstjenester.

Arbeidet med å sørge for sikker og stabil drift har høy oppmerksomhet i EU, blant annet konkretisert gjennom innføringen og oppfølgingen av DORA-regelverket. Vi opplever også at det allerede er et høyt søkelys på sikker og stabil drift i institusjonene som drifter TARGET-tjenestene og at EU-institusjonene vil ha en særlig kraft til å sikre at definerte krav til sikker og stabil drift ivaretas i tjenestene.

Vi har tidligere nevnt at TARGET Services tilsynelatende kan skape nye muligheter i håndteringen av likviditet og sikkerhet for oppgjør gjennom en modell med såkalte «co-managers» og «co-managees». Men det er viktig at det åpner seg for aktører som kan tiltre disse rollene. I tillegg så nevnes også viktigheten av å ha en arena i regi av næringen som kan inneha en viss rolle. Vi ser også viktigheten av at Norges Bank også etablerer et supportsenter som bistår banker, både før, under og etter migrering til T2.

Vår forståelse er at en «co-manager» står ansvarlig for å avvikle oppgjøret på vegne av sine «co-managees», litt som dagens Nivå 1-banker i Norge. «Co-managees» kan imidlertid etablere en konto i TARGET Services, en såkalt «Master Cash Account (MCA)», og knytte sikkerhet for oppgjør i form av verdipapirer til denne kontoen. Hvilke verdipapirer som er gyldige for bruk som sikkerhet defineres av sentralbanken. Beholdningen av gyldige verdipapirer gir grunnlag for en kredittlinje som den enkelte «co-managee» kan trekke på som del av sin likviditetsstyring i oppgjørprosessen. Med unntak av eventuell benyttet kreditt, teller verdipapirene fortsatt som del av bankenes LCR (Liquidity Coverage Ratio), og all avkastning fra verdipapirene tilfaller bankene.

Eika Alliansens banker har person- og bedriftskunder i norske lokalsamfunn som sitt primære nedslagsfelt. Eikas banker påvirkes imidlertid stadig sterkere av den internasjonale utviklingen. På et område som svindel, har ikke nasjonale grenser noen betydning, og kriminelle vil søke å utnytte de svakeste leddene. Det er avgjørende også for Eikas banker at Norge fortsatt oppleves å ha like gode infrastrukturløsninger og sikkerhet som Norden og Europa ellers. Vi synes også å se en geopolitisk utvikling som gjør det mer risikabelt å stå alene. Sett fra vår side vil enhetlige løsninger også kunne legge til rette for samarbeid om løsningsutvikling på tvers av grensene, for eksempel i arbeid med å bekjempe svindel. Vi ser også muligheter for at enhetlige løsninger også kan gi alternative partnere i de ulike delene av verdikjeden.

Dette kan ha positive effekter både ved å skape sterkere kompetansemiljøer og fordi det styrker evnen til å jobbe sammen for bedre løsninger. Vi ser allerede at det med utgangspunkt i TARGET Services eksperimenteres med

utvikling av nye løsninger, for eksempel for grensekryssende betalinger hvor Sverige har spilt en aktiv rolle i utredningsarbeidet.

### **Hvordan vurderer dere potensialet for innovasjon i deres tjenester ved bruk av T2**

Vi tror at potensialet for innovasjon kan ha positive effekter både ved å skape sterkere kompetansemiljøer og fordi det styrker evnen til å jobbe sammen for bedre løsninger. Vi ser allerede at det med utgangspunkt i TARGET Services eksperimenteres med utvikling av nye løsninger, for eksempel for grensekryssende betalinger hvor Sverige har spilt en aktiv rolle i utredningsarbeidet. Selv om valutakryssende betalinger ikke er med i første fase av NBOINST, tror vi dette vil kunne styrkes ved overgang til TARGET.

Det er nå gitt at Danmark og Sverige går videre med sine implementeringer av Eurosystemets løsninger. Slik vi ser det da vil både Norges Bank og finansinstitusjoner med kroneoppgjør i sentralbanken ha mulighet til å dra nytte av et større samlet kompetansemiljø i de nordiske landene. I tillegg vil det åpne for bruk av tilsvarende kompetanse fra øvrige deler av det europeiske markedet.

### **Hvordan tror dere en overgang til T2 vil påvirke deres organisasjons evne til å møte fremtidige krav til sikkerhet og beredskap.**

Hvis Norges Bank endelig beslutter å benytte seg av Eurosystemets løsninger, ser vi for oss at Norge og aktørene i det norske markedet kan dra nytte av oppdaterte og velprøvde løsninger, innført med bruk av en metodikk som allerede er anvendt og oppdatert i lys av erfaringer, spesielt fra Danmark og Sverige.

Sett fra Eikas side vil enhetlige løsninger også kunne legge til rette for samarbeid om løsningsutvikling på tvers av grensene, for eksempel i arbeidet med å bekjempe svindel. Vi ser også muligheter for at enhetlige løsninger også kan gi flere alternativer for valg av partnere i de ulike delene av verdikjeden. Ved flere aktører i verdikjeden, kan dette også gi større muligheter for å etablere beredskapsløsninger; ikke bare beredskap i T2, men også økt beredskap gjennom hele – eller deler av – verdikjeden. Over tid kan dette i tillegg også styrke konkurransekraften både gjennom kortere utviklingstid, lavere samlede kostnader og økt kvalitet i løsningene som utvikles.

Vår forståelse er at TARGET Services nettopp er modernisert (mars 2023) og består av et sett av felleskomponenter som deles av henholdsvis T2, T2S og TIPS.

Nå når TIPS innføres for norske straksbetalinger, vil felleskomponentene i TARGET Services kunne tas i bruk for disse. Gjennom valg av T2 (og på sikt T2S) sammen med TIPS, vil Norges Bank unngå å måtte etablere grensesnitt og drifte integrasjonsløsninger mellom de nevnte felleskomponentene og andre dedikerte løsninger. Dette vil kunne redusere kompleksitet og kostnad både ved å etablere og drifte oppgjørsløsningene sammenlignet med eventuelle andre alternative løsninger.

## Hvordan vurderer dere effekter av en harmonisering av oppgjørssystemene i Norden og Europa ved bruk av T2

Ved valg av T2 i Norge, må vi være forberedt på å akseptere en utviklingsretning som ikke nødvendigvis er samsvarende med alle våre egne ønsker og prioriteringer. Dette betyr samtidig at nasjonal kontroll og styring vil kunne bli mer krevende.

Dette vil være et viktig tema i det videre arbeid, og det vil i denne sammenheng være viktig at det sikres etablering av tilfredsstillende innflytelse, samarbeidsarenaer og -mekanismer både for Norges Bank og norsk finansnæring.

Som bruker av T2 vil Norges behov og ønsker om videreutvikling av tjenestene konkurrere med andre brukere og lands behov og ønsker. Det vil derfor både være flere interessenter og beslutningstakere involvert i prosessene. Som følge av dette er det grunn til å tro at det vil være mer krevende å få gjennomslag for egen utviklingsagenda hvis denne avviker fra de øvrige brukernes prioriteringer.

Et valg av T2 vil medføre at aktører utenfor Norges grenser får større innflytelse. Dette vil kreve at Norges Bank etablerer nye relasjoner og samarbeid. Dette vil også den øvrige norske finanssektoren kunne dra nytte av. En overgang til Target må også på sikt også kunne gi norske banker tilgang til et større leverandørmarked (ikke bare europeiske oppgjørssbanker, men også europeiske tekniske løsninger - som kjernesystemer, betalingsmotorer og betalingsnettverk)

Norsk banknæring har lang erfaring med europeisk samhandling, og dette må videreføres og trolig styrkes. Det kan også medføre at det samme kreves av de andre aktørene i finansnæringen (herunder Bits) og at norske banker uten virksomhet i utlandet i større grad må forholde seg direkte til utenlandske aktører for å sikre oppslutning om sine prioriteringer.

Dette kan være ressurskrevende, og det er en risiko for at innføring av T2 i så henseende gir slike banker en ulempe i forhold til større aktører med etablert utenlandsvirksomhet. Det er viktig at det legges til rette for at alle banker gis like konkurransevilkår.

Det er krevende å uttale seg definitivt om effekten av en harmonisering av oppgjørssystemene i Norden og Europa ved bruk av T2. Vi vet foreløpig lite om hva tilslutning til T2 vil kreve av investeringer i systemer, prosesser og organisasjoner tilknyttet Norges Banks infrastruktur, bankenes felles infrastruktur, bankenes og bankleverandørenes egne løsninger samt håndteringen av samspillet mellom nivå 1- og nivå 2-banker.

Det finnes imidlertid argumenter for at den langsiktige harmoniseringen kan bli god:

- Investeringskostnader og faste kostnader kan deles på et betydelig antall deltakere. Det står i høringsnotatet at Banker og andre foretak i finansiell sektor betaler for kontohold og deltakelse i betalingsoppgjørene i NBO, og prisene skal dekke to tredeler av kostnadene for innføring, drift og utvikling av oppgjørssystemet. Ved overgang til T2 er det planlagt at denne modellen skal videreføres. I tillegg vil deltakere også bli fakturert for egen bruk av T2», basert på prisliste fra ESB. Men vi påpeker her at i Norge har vi en alliansestructur som bør gjenspeile de kostnadsmodellene som blir innført, også sett i forhold til strukturen rundt oppgjørssbanker og nivå 2 banker.
- Harmoniserte løsninger på tvers av nordiske og øvrige europeiske land kan gi tilgang til en større kompetansebase for alle involverte parter

At kostnadseffektiviteten på lang sikt skal bli god for Eika Alliansens banker forutsetter også at skalafordeler «når frem» og kan tas ut av bankene. I denne sammenheng er det flere forhold som vil være sentrale:

- **Betingelsene som forhandles frem med Norges Bank og kostnadsfordelingsnøkler – både for Norge og enkeltbanker:**  
Det blir viktig å sikre at fremtidige kostnadsfordelingsmekanismer og -nøkler blir rettfærdige, både for Norge i forhold til andre land og for ulike kategorier av banker.
- **Muliggjøre effektive tilknytningsformer**  
Selv om Eikas banker er selvstendige, bidrar alliansen, gjennom Eika Gruppen, til å skape betydelige stordriftsfordeler. Det er av gjørende at det skapes tilknytningsformer og kostnadsfordelingsnøkler som gir rettfærdig uttelling for dette.
- **Velfungerende leverandørmarked for oppgjørstjenester**  
Bankene i Eika Alliansen foretar primært oppgjør gjennom privat oppgjørsbank som de kjøper oppgjørstjenester fra. Effektiviteten for Eikas banker avhenger av at det finnes et velfungerende marked for slike tjenester.

Gitt at disse forutsetningen oppfylles, tror Eika at den langsiktige effektiviteten ved å velge T2 vil kunne bli god, og vi ser frem til videre dialog og samarbeid med Norges Bank om dette viktige prosjektet.

Vennlig hilsen  
for Eika Gruppen AS

Erlend Sundvor  
Direktør Betaling

Lorang Eriksen  
Fagdirektør Betaling